जनसेवा सामाजिक शैक्षणिक प्रतिष्ठान अहमदनगर

संचलित

डॉ. सी. व्ही. रामन बालवैज्ञानिक परीक्षा - 2024

इयत्ता – **8** वी

परीक्षा क्र. – | | | | | | |

दिनांक – **24/3/2024**

गुण – **150**

वेळ – **1** तास **30** मिनिटे

विद्यार्थ्यांना सूचना :–

1. उत्तरे वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर लिहावयाची आहेत.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रत्येक अचूक उत्तरास **दोन गुण** आहे.
3. प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे सुचविली आहेत. त्यापैकी योग्य तो उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेत छायांकित करावा.
4. त्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा.
5. एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, तसे केल्यास तपासले जाणार नाही.
   एकाच प्रश्नाचे एकापेक्षा जास्त गोल छायांकित केल्यास तो प्रश्न तपासला जाणार नाही.
6. उत्तर लिहिण्याची योग्य पध्दती उदा.
   प्रश्न 1. ––––––––––– शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी आहे.
   1. स्वादुपिंड 2. थायरॉक्सिन 3. यकृत 4. लालोत्पादक ग्रंथी
   उत्तर : 1. ○ 2. ○ 3. ● 4. ○
7. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. वेळेचे नियोजन करावे.
8. **निगेटिव्ह गुण पध्दती लागू नाही.**

इ. – 8 वी

प्र. 1 अमेरिकन परिस्थितीकी तज्ञ ––––––– यांनी सजीवांची पाच गटात विभागणी केली.

American ecologist ---------- devided living organisms into five groups.

1. कोपलँड [Kopland (1938)] 2. कार्ल लिनियस [Carl Linnaeus (1735)]
3. रॉबर्ट व्हीटकर [Robert Whittakar (1969)] 4. हेकेल [Haeckel (1966)]

प्र. 2 सजीवांवर हल्ला करणारे विषाणूंच्या त्यांच्याशी संबंधित सजीवांशी योग्य जोड्या लावा.

Match the pairs of viruses and the organisms they attack on

1. मानव [Human] – बॅक्टेरिओफाज [Bacteriophage]
2. गुरे [Cattle] – तंबाखू मोझाईक विषाणू [Tobacco mosaic virus]
3. वनस्पती [Plants] – पिकोर्ना विषाणू [Picorna Virus]
4. जीवाणू [Bacteria] – इन्फ्लूएंझा विषाणू [Influenza Virus]

प्र. 3 खालीलपैकी कोणती वैद्यकीय प्रक्रिया ही हृदयविकारासाठीचे उपचार नाही ?

One of the following is not the treatment for heart disease.

1. ॲन्जिओ प्लास्टी [Angioplasty] 2. बाय–पास सर्जरी [By-pass]
3. हृदय प्रत्यारोपण [Heart transplant] 4. किरणोपचार [Radiation therapy]

प्र. 4 सहसंबंध ओळखा

Find the co-relation.

29 सप्टेंबर : जागतिक हृदय दिन :: 14 नोव्हेंबर : ––– [29 September : World Heart day :: 14 November : ---]

1. जागतिक आरोग्य दिन [World Health day] 2. जागतिक रक्तदान दिन [World blood Donation day]
3. जागतिक कॅन्सर दिन [World Cancer day] 4. जागतिक मधुमेह दिन [World Diabetes day]

प्र. 5 खालीलपैकी कोणते विधान थोर शास्त्रज्ञ आर्किमिडीज यांच्याबाबत खरे नाही.

One of the following statements is incorrect about 'Archemedes'.

1. आर्किमिडीज हे ग्रीक शास्त्रज्ञ व गणितज्ञ होते. [Archemedes was Greek Scientist and Mathematetian]

2. त्यांनी 'π' चे मुल्य शोधून काढले [He found out the value of 'π']

3. आर्किमिडीज चे तत्व हे जहाजे, पाणबुड्या यांच्या रचनेत वापरण्यात येते.
[Archemedes principle has been used in the construction of ships and submarines]

4. आर्किमिडीज यांना गुरूत्वाकर्षणाच्या नियमांसाठी ओळखले जाते.
[Archemedes is known for the law's of Gravitation]

प्र. 6 आलेखावरून कोणते विधान सत्य आहे ते सांगा.

According to the graph which of the following statement is true.

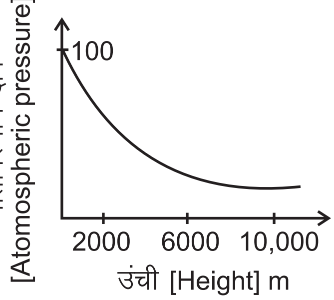

1. वातावरणीय दाब समुद्रसपाटीस अतिशय कमी असतो.
[Atmospheric pressure is lowest at sea level]

2. समुद्रसपाटीपासून जस जसे वर जाऊ तसा वातावरणीय दाब वाढत जातो.
[As we go hiegher from sea level atmospheric pressure increases]

3. जस जसे आपण उंचीवरून समुद्रसपाटीकडे येऊ तस तसे वातावरणीय दाब वाढत जातो.
[As we go lower from hieght to sea level atmospheric pressure increases]

4. वरीलपैकी सर्व
[All of the above]

प्र. 7 विद्यूत चुंबकाची शक्ती वाढविण्यासाठी काय केले जाऊ शकते ?

To increase the strength of electromagnet, what can be done?

1. जास्तीत जास्त विद्यूत घट जोडावे [Connect more electric cells]

2. तारेच्या कुंतलातील वेटोळ्यांची संख्या वाढवावी [Increase the no. of turns of the coil]

3. तारेच्या कुंतलातील वेटोळ्यांची संख्या कमी करावी [Reduce the no. of turns of the coil]

4. विद्यूत घटांची संख्या कमी करावी [Reduce the no. of electric cells]

1. 1, 2, 3, 4 2. 2 and 1
3. 2 and 4 4. 1 and 3

प्र. 8 प्रत्येकी 2V विभवांतराचे विद्यूतघट खालीलप्रमाणे बॅटरीच्या रूपात जोडले आहेत. बॅटरीचे एकुण विभवांतर किती ?

Electric cells having 2V potential difference each have been connected in the form of battery. What will be the total potential difference.

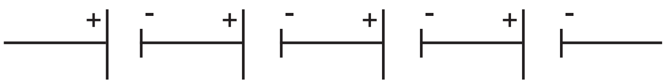

1. 10V 2. 12V
3. 8V 4. 6V

प्र. 9 जीवाश्मांचे वय ठरविण्यासाठी -------- या किरणोत्सारी समस्थानिकाचा उपयोग केला जातो.

The radioactive isotope ------------ is used for determining the age of archeological objects.

1. C-12 2. C-13 3. C-14 4. Cobalt-60

प्र. 10 कॅल्शियमचा अणुअंक व अणुवस्तूमानांक अनुक्रमे 20 व 40 आहे.

यावरून कॅल्शियमच्या केंद्रकात किती न्यूट्रॉन असतील ते काढा.

The atomic number and atomic mass of calcium is 20 and 40 respectively. Deduce the number of neutrons present in calcium nucleus.

1. 10 n 2. 20 n 3. 30 n 4. 40 n

प्र. 11 दिल्लीत कुतुबमिनार परिसरात असणारा लोहस्तंभ 1500 वर्षांपूर्वी आपल्या पुर्वजांनी संमिश्रापासून तयार केला. **इ. – 8 वी**

तो स्तंभ आजही चकचकीत आहे. त्या लोहामध्ये अत्यल्प प्रमाणात खालीलपैकी कोणते मुलद्रव्य मिसळलेले आहे ?

The iron pillar in the premises of Kutubminar in Delhi is made with alloy 1500 yrs ago.
The pillar is still lustrous. It contains small proportion of which of the following elements.

1. कार्बन [Carbon] 2. सिलिकॉन [Silicon]

3. फॉस्फरस [Phosphorus] 4. वरील सर्व [All of the above]

प्र. 12 शेजारील आकृतीत गंजणे क्रिया दाखविली आहे. आकृतीचे निरीक्षण करून दिलेल्या प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

Three experiments to study the process of rusting are given below.
Observe the diagram and answer the question.

––––––– मधील खिळा गंजत नाही.

The iron nail in test tube no. ---------- is not rusted.

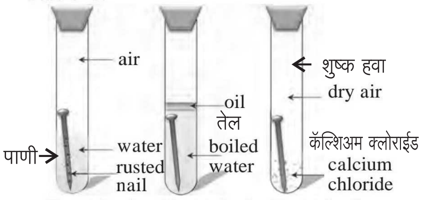

1. परिक्षानळी-1 [Test tube-1] 2. परिक्षानळी-2 [Test tube-2]

3. परिक्षानळी-3 [Test tube-3] 4. वरील सर्व [All of the above]

प्र. 13 इ.स. 1948 साली ––––––– शहरावर धूर व धूराची काजळी यांमुळे दिवसाही रात्रच झाली, यावेळी या शहराला 'काळे शहर' म्हणून ओळखले गेले.

In 1948, ---------- was named as 'Black City' when smoke and soot caused night like situation during day time.

1. न्यूयॉर्क [New-York] 2. जोहान्सबर्ग [Johansberg]

3. लंडन [London] 4. पिट्सबर्ग [Petersburg]

प्र. 14 प्रदूषित घटकाचा मानवी स्वास्थ्यावर कोणता परिणाम होतो याकरिता 'अ' व 'ब' स्तंभाची योग्य सांगड घाला.

Match the pairs from 'A' and 'B' colums & explain the effect of pollution on Human health.

'अ' ['A']		'ब' ['B']
1. कोबाल्टमिश्रित पाणी [Water containing Cobalt	–	a) मतिमंदत्व [Mental retardness]
2. मिथेन वायू [Methane Gas]	–	b) अर्धांग वायू [Paralysis]
3. शिसे मिश्रित पाणी [Water containing Lead]	–	c) फुफ्फुसांवर सुज येणे [Inflamation of lungs]
4. सल्फर डायऑक्साईड [Sulphur dioxide]	–	d) डोळ्यांचे चूरचूरणे [Irritation of eyes]
	–	e) त्वचेचा कर्करोग [Skin Cancer]

1. 1-b, 2-e, 3-a, 4-d 2. 1-d, 2-e, 3-a, 4-b 3. 1-e, 2-a, 3-b, 4-d 4. 1-a, 2-b, 3-e, 4-d

प्र. 15 टार्टारिक आम्ल हे खालीलपैकी कोणत्या पदार्थात आढळते.

Tartaric acid is present in which of the following.

1. लिंबू [Lemon] 2. आवळा [Amla]

3. चिंच [Tamarind] 4. दही [Curd]

प्र. 16 इमारतींच्या बांधकामासाठी खालीलपैकी कोणती संस्था नियमावली बनविते ?

For the construction of tall buildings which of the following institute has made code of conduct.

1. भारतीय हवामानशास्त्र विभाग [Indian Meteorological Department]

2. भारतीय मानक संस्था [Indian Standard Institute]

3. भारतीय पुरातत्व विभाग [Indian Archeological Department]

4. यापैकी नाही [None of the above]

प्र. 17 खालीलपैकी कोणते भूकंपाचे कारण नाही ?

Which of the following is not a cause for earth quke?

1. ज्वालामुखी उद्रेक [Volcanic Erruption] 2. मोठी धरणे [Big Dams]

3. खाणकाम [Mining] 4. प्रदूषण [Pollution]

प्र. 18 विधान A : पेशीतील पाण्याचे प्रमाण जास्त व पेशी भोवतालच्या पाण्याचे प्रमाण कमी असते.

Statement A : The cell has more water than the outside medium.

विधान B : अशा द्रावणास अतिपरासरी द्रावण म्हणतात.

Statement B : It is called hypertonic solution.

1. A सत्य व B हे असत्य [A is true B is false] 2. B & A दोन्ही असत्य [B & A both are false]

3. A व B दोन्ही सत्य [A & B both are true] 4. सांगता येत नाही [Indefinite]

प्र. 19 कोणत्या प्रकारच्या पेशीमध्ये तंतुकणिका नसतात.

Which of the following cells does not contain Mitochondria.

1. श्वेत रक्त कणिका [W.B.C.] 2. लोहित रक्तकणिका [R.B.C.]

3. रक्तपट्टिका [Platelets] 4. 2 व 3 [2 & 3]

प्र. 20 खालील अभिक्रियेत A व B ओळखा.

Identify A & B in the given reaction.

$NaOH_{(aq)} \longrightarrow$ **A + B**

सोडियम हायड्रॉक्साईड

[Sodium Hydroxide]

1. H^+ ; OH^- 2. Na^+ , H^+

3. Na^+ , OH^- 4. H_2O , Na^+

प्र. 21 संहत सल्फुरिक आम्लाचे पाण्यात विरलीकरण करताना कोणती पद्धत वापरावी.

Which of the following method should be used while dissolution of conc. H_2SO_4 in water?

1. संहत H_2SO_4 अतिशय हळू–हळू पाण्यात टाकावे [conc. H_2SO_4 should be added slowly to water]

2. संहत H_2SO_4 जलद गतिने पाण्यात टाकावे [conc. H_2SO_4 should be added directly to water]

3. संहत H_2SO_4 मध्ये पाणी ओतावे [Add water in the conc. H_2SO_4]

4. पर्याय 2 आणि 3 [option 2 & 3]

प्र. 22 खालीलपैकी कोणते रसायन आम्लविरोधक औषधींमध्ये वापरले जाते.

One of the following is used as acidity resistant medicine (Antacid)

1. हायड्रोक्लोरिक आम्ल [HCl] 2. सल्फुरिक आम्ल [H_2SO_4]

3. मॅग्नेशियम हायड्रॉक्साईड [$Mg(OH)_2$] 4. पोटॅशियम परमँगनेट [$KMnO_4$]

प्र. 23 सहसंबंध ओळखा

Complete the analogy by choosing correct alternative given.

NaCl : आयनिक संयुग : ––––––– : सहसंयुज रेणू

NaCl : Ionic compound : ------------- : Covalent compound

1. H_2O 2. $MgCl_2$

3. MgO 4. NaOH

प्र. 24 जोड्या जुळवा.

Match the following:

A		B
1) निरोगी मानवी शरीराचे तापमान [Temperature of Healthy human body]	a)	296 K
2) पाण्याचा उत्कलन बिंदू [Boiling Point of water]	b)	98.6^0 F
3) कक्ष तापमान [Room Temperature]	c)	0^0 C
4) पाण्याचा गोठणबिंदू [Freezing point of water]	d)	212^0 F

1. 1-d, 2-c, 3-b, 4-a 2. 1-b, 2-d, 3-a, 4-c 3. 1-c, 2-a, 3-d, 4-b 4. 1-a, 2-c, 3-d, 4-b

प्र. 25 पदार्थाचा विशिष्ट उष्मा हा :

The specific heat of an object is :

1. एकक वस्तूमानाच्या पदार्थाचे तापमान 100^0 अंशाने वाढवण्यासाठी लागणारी उष्णता असते.

[Is the amount of heat required to increase the temperature of that substance by 100^0 degree]

2. एकक वस्तूमानाच्या पदार्थाचे तापमान एक अंशाने वाढविण्यास लागणारी उष्णता असते.

[Amount of heat required to increase the temperature of unit mass of that substance through one degree]

3. पदार्थाचे तापमान त्याच्या वितळणांकापर्यंत वाढविण्यासाठी लागणारी उष्णता होय

[The heat required to increase the temperature of substence till it's melting point]

4. पर्याय 2 व 3 [Option 2 & 3]

प्र. 26 खाली दिलेल्या स्वरांसाठीची वारंवारिता अनुक्रमे कोणती ?

Frequency for following frequency notes

sa , re , ga , ma

1. 346 Hz , 312 Hz , 280 Hz , 256 Hz 2. 312 Hz , 346 Hz , 384 Hz , 426 Hz

3. 256 Hz , 280 Hz , 312 Hz , 346 Hz 4. 480 Hz , 426 Hz , 384 Hz , 346 Hz

प्र. 27 सूर्याच्या पृष्ठभागावर प्रत्येक क्षणी असंख्य स्फोट होत असतात. सूर्याची किरणे पृथ्वीवर पोहोचतात पण त्यांचा आवाज पोहचत नाही कारण की,

Millions of explosions are occurring on the sun at every instant. The rays of sun reach to the earth but sound of thoes explosions could not. The reason behind this is

1. प्रकाशाचा वेग हा ध्वनीच्या वेगापेक्षा जास्त आहे [The velocity of light is greater than velocity of sound]

2. सुर्याची किरणे ही विद्युत चुंबकिय प्रारणे असून त्यांना मार्गक्रमणासाठी माध्यमाची आवश्यकता नसते व ध्वनीला मार्गक्रमणासाठी माध्यमाची आवश्यकता असते. अवकाशामध्ये निर्वात पोकळी असते. [Light is an electromagnetic radiation which does not need a medium to travel but sound needs medium to travel & there is vaccum in outer space]

1. फक्त 1 [only 1] 2. फक्त 2 [only 2]

3. पर्याय 1 व 2 [option 1 & 2] 4. यापैकी नाही [None of these]

प्र. 28 पुरूषांचे स्वरतंतू जवळपास ––––––– सेमी लांबीचे असतात.

स्त्रियांमध्ये स्वरतंतूची लांबी –––––––– सेमी असते.

Vocal chords are ------------ c.m. in legth in male and about --------- c.m. in female

1. 15 , 20 2. 10 , 15

3. 10 , 20 4. 20 , 15

प्र. 29 मुलद्रव्य ओळखा.

Identify the element.

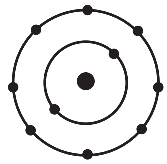

1. हेलिअम [Helium]
2. निऑन [Neon]
3. ऑरगॉन [Argon]
4. झेनॉन [Xenon]

प्र. 30 खालीलपैकी कोणते विद्युतघट इलेक्ट्रीक वाहनांमध्ये वापरले जाते.

Which of the following cell is used in electric vehicles?

1. लेड–आम्ल विद्युतघट [Lead-Acid cell]
2. कोरडा विद्युतघट [Dry cell]
3. लिथियम आयन विद्युतघट [Lithium ion cells]
4. प्रकाश विद्युतघट [Photo electric cell]

प्र. 31 डॉ. होमी भाभा यांना -------- म्हणून ओळखले जाते.

Dr. Homi Bhabha often referred to as -----------

1. भारतीय भौतिक शास्त्राचे जनक [Father of Indian Physics]
2. भारतीय अंतरिक्ष संशोधनाचे जनक [Father of Indian Space Program]
3. भारतीय औषध शास्त्राचे जनक [Father of Indian Medicine]
4. भारतीय साहित्याचे जनक [Father of Indian Literature]

प्र. 32 गटातील वेगळा शब्द ओळखा.

Find the odd one out

1. आयुर्वेद [Ayurveda]
2. होमिओपॅथी [Homeopathy]
3. अॅलोपॅथी [Allopathy]
4. पॅथोलॉजी [Pathology]

प्र. 33 दिलेल्या अभिक्रियेत उत्पादिते ओळखा.

Name the products of following reaction.

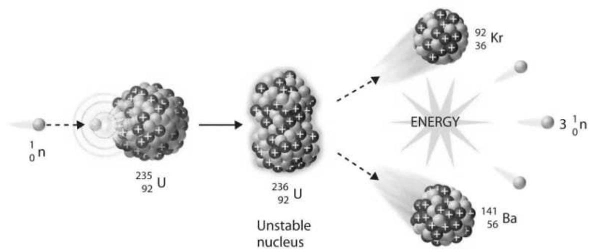

1. बोरॉन, कार्बन [Boron , Carbon]
2. बेरीयम, क्रिप्टॉन [Barium , Krypton]
3. ब्रेलियम, क्रिप्टॉन [Berrylium, Krypton]
4. बेरीयम, कॅडमियम [Barium, Cadmium]

प्र. 34 NH_3 या संयुगामध्ये नायट्रॉजन व हायड्रोजन यांची संयुजा अनुक्रमे किती ?

What is the valency of Nitrogen and hydrogen respectively in NH_3

1. 3 , 3
2. 1 , 3
3. 1 , 1
4. 3 , 1

प्र. 35 'AB' रक्तगटाचा शोध ------- यांनी लावला.

Blood group 'AB' was discovered by ----------

1. डिकास्टेलो आणि स्टर्ली [Decastello & Sturli]
2. डॉ. कार्ल लँडस्टायनर [Dr. Carl Landstiener]
3. कॅमेलिओ गॉल्गी [Cameleo Golgi]
4. लुईस पाश्चर [Luis Pasteur]

प्र. 36 डॉ. सी.व्ही. रामन यांनी खालीलपैकी कोणत्या वैज्ञानिक संकल्पनेचा शोध लावला ?

What is the phenomenon discovered by Dr. C.V. Raman called?

1. प्रकाशाचे अपस्करण [Dispersion of light]
2. रामन परिणाम [Raman effect]
3. प्रकाशाचे अपवर्तन [Refraction of light]
4. प्रकाशाचा न्यटोनियन परिणाम [Netonian effect of light]

प्र. 37 कल्पना चावला यांची अंतराळवीर प्रशिक्षणासाठी कोणत्या संस्थेत निवड झाली होती?

Kalpana Chawla was selected for astronomical training in which of the following institute?

1. NASA
2. ISRO
3. DRDO
4. AIR FORCE

प्र. 38 डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम हे स्वतंत्र भारताचे –––––– वे राष्ट्रपती होते.

Dr. A.P.J. Abdul Kalam was the ---------th President of Republic of India.

1. 10th वे [10th]
2. 12th वे [12th]
3. 11th वे [11th]
4. 9th वे [9th]

प्र. 39 खालीलपैकी कोणत्या पुरस्कारांनी डॉ. होमी भाभा यांना गौरविण्यात आले.

Which of the following awards were won by Dr. Homi Bhabha.

1. ॲडम पुरस्कार 1942 [Adams Prize 1942]
2. पद्मभूषण 1954 [Padma Bhushan 1954]
3. फेलो ऑफ रॉयल सोसायटी [Fellow of the Royal Society]
4. वरील सर्व [All of the above]

प्र. 40 खालीलपैकी कोणते विधान हे सुनिता विलियम्स यांच्याबाबतीत सत्य आहे?

Which of the following statement is true about Sunita Williams?

1. भारतीय वंशाची द्वितीय महिला अंतराळवीर [She is the second woman astronaut of Indian origin]
2. प्रथम महिला अंतराळवीर [First woman Astronaut]
3. भारतीय वंशाची प्रथम महिला अंतराळवीर [First woman Astronaut of Indian origin]
4. यापैकी नाही [None of these]

प्र. 41 कोव्हीड–19 च्या निर्मूलनासाठी खालीलपैकी कोणत्या भारतीय औषध उत्पादक कंपनीने लस शोधून काढली?

Which of the following Indian Pharmaceutical company produced vaccines for Covid-19 irradication?

1. सिप्ला [CIPLA]
2. डॉ. रेड्डी [Dr. Reddy]
3. पतंजली [Patanjali]
4. सिरम इन्स्टिटयूट [Serum Institute]

प्र. 42 स्पेस–एक्स ही अमेरिकेतील अंतराळयान बनवणारी कंपनी आहे. या कंपनीची स्थापना ––––––– यांनी केली.

Space-X is an American space craft manufacturer company.
The company was founded by ----------

1. इलॉन मस्क [Elon-Musk]
2. मार्क झुकेरबर्ग [Mark Zukerberg]
3. स्टीव्ह जॉब्स [Steve Jobs]
4. बिल गेट्स [Bill Gates]

प्र. 43 पूर्वी ट्विटर असे नाव असलेल्या सोशल मिडिया प्लॅटफॉर्मचे नाव आता खालीलपैकी कोणते?

Twitter has changed its name to ---------

1. मेटा [Meta]
2. सबवे [Subway]
3. एक्स [X]
4. थ्रेड [Thread]

प्र. 44 इन्पायर ॲवार्ड मानक हे कशाशी संबंधित आहे.

Inspire Award-manak is related to

1. विद्यार्थ्यांना विज्ञानाचा अभ्यास व संशोधनामध्ये करीअर करण्यासाठी प्रोत्साहित करणे
   [To motivate students to study science and make their carrier in research]
2. राजकारणातील लोकांना पुरस्कृत करण्यासाठी
   [To give award to the people in politics]
3. उच्च शिक्षणासाठी प्रवृत्त करणे
   [To motivate students for Higher Education]
4. शूर विद्यार्थ्यांना पुरस्कृत करण्यासाठी
   [To award the courageous student]

1. Option 1, 2, 3 2. Option 1 & 3
3. Option 2 , 4 4. Only 2

प्र. 45 जागतिक तंबाखू विरोधी दिन केव्हा साजरा केला जातो ?

World No-Tobacco day is celebrated on --------

1. 10st डिसेंबर [10st December] 2. 31st मे [31st May]
3. 28th फेब्रुवारी [28th February] 4. 5th जुन [5th June]

प्र. 46 दिलेल्या पर्यायातून योग्य उत्तर शोधून लिहा.

Find out the missing character from the given alternatives.

26	18	10
11	9	7
5	4	1
10	5	?

1. 6 2. 5
3. 4 4. 2

प्र. 47 प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय शोधा.

Find the missing character from each?

Top	Left	Centre	Right	Bottom
10	15	14	8	8
8	9	8	5	6
6	11	?	8	4

1. 8 2. 6 3. 12 4. 9

For Q. 48 & 49

साखळी पूर्ण करा.

Complete the series.

प्र. 48 2 , 8 , 16 , 128 , ?

1. 2056 2. 2046 3. 2048 4. 2042

प्र. 49 - stt - tt - tts -

1. ttst 2. tsst 3. sstt 4. tsts

प्र. 50 खालील अंकमालिकेत पुढील संख्या कोणती येईल ?

Which number will come next in the following series?

1 , 3 , 7 , 15 , 31 , 63 , ------

1. 125 2. 126 3. 127 4. 139

For Q. 51 & 52

दिलेल्या जोडीतील सम संबंध ओळखून योग्य पर्याय लिहा.

Having the same relation with this word as the given pair has, select the best alternative.

प्र. 51 Court : Justice :: School : ?

1. Teacher 2. Student 3. Head master 4. Education

प्र. 52 3 : 243 :: 5 : ?

1. 425 2. 625 3. 1225 4. 3125

For Q. 53 & 54

वेगळी संख्या निवडा.

Choose the one which is different from the rest three.

प्र. 53 1. 126 2. 217 3. 345 4. 513

प्र. 54 1. 1975 $\rightarrow$ 1579 2. 3152 $\rightarrow$ 5321 3. 8271 $\rightarrow$ 8721 4. 7319 $\rightarrow$ 9731

प्र. 55 एका सांकेतिक भाषेत GOLD हा HOME, COME हा DONE आणि CORD हा DOSE असा लिहितात तर SONS कसा लिहाल ?

If GOLD is coded as HOME, COME is coded as DONE and CORD is coded as DOSE. how would you code SONS?

1. TOOT 2. TONT 3. TPOT 4. TOOS

प्र. 56 जर R हा N असा लिहितात, D हा T असा लिहितात, I हा U, O हा I, E हा R, T हा O, U हा D, N हा C आणि C हा E असा लिहितात तर INTRODUCE हा शब्द कसा लिहाल ?

If R is denoted by N. D is denoted by T. I by U, O by I, E by R, T by O, U by D, N by C and C by E then how will the word INTRODUCE be written?

1. UCONIDTER 2. UCONTIDER 3. UCONITDER 4. UCOINTDER

प्र. 57 एका सांकेतिक भाषेत MACHINE हा 19-7-9-14-15-20-11 असा लिहितात तर DANGER हा कसा लिहाल ?

1. 11-7-20-16-11-24 2. 13-7-20-9-11-25 3. 13-7-20-10-11-25 4. 10-7-20-13-11-24

प्र. 58 दिलेल्या सहा मुलामध्ये सर्वात उंच मुलगा कोणता ?

Who is the tallest among six boys P, T, N, D, Q and R

I) P हा D आणि N पेक्षा उंच आहे पण T इतका उंच नाही [P is taller than D and N but not as tall as T]

II) R हा Q पेक्षा उंच आहे पण T इतका उंच नाही [R is taller than Q but not as tall as T]

III) Q हा T आणि R इतका उंच नाही [Q is not taller than T and R]

1. फक्त I आणि II [Only I and II] 2. फक्त I आणि III [Only II and III]

3. फक्त I आणि III [Only I and III] 4. सर्व I, II, III [All I, II, III]

प्र. 59 12:00 वाजल्यापासून 1:00 वाजेपर्यंत घड्याळाच्या दोन काट्यांमधील कोन किती वाजता 154^0 चा असेल ?

At what time between 12 : 00 o'clock to 1 : 00 o'clock the two hands of that clock will form an angle of 154^0

1. 12 : 30 2. 12 : 29

3. 12 : 28 4. 12 : 27

प्र. 60 तनया किती वर्षाची आहे ?

How old is Tanaya?

I) प्रज्ञा ही तनया पेक्षा 5 वर्षांनी मोठी आहे. आकांक्षा ही 26 वर्षांची आहे आणि प्रज्ञापेक्षा 3 वर्षांनी लहान आहे.

[Pradnya is 5 years older than Tanaya. Aakanksha is 26 years old and she is 3 years younger than Pradnya.]

II) निलेश चे वय स्मृतीच्या वयाच्या निम्मे आहे. तनया ही स्मृतीपेक्षा 4 वर्षांनी मोठी आहे. निलेशचे वय 10 वर्षे आहे.

[Nilesh is half the age of Smriti. Tanaya is 4 years older than Smriti. Nilesh is 10 years old.]

1. 32 2. 14 3. 29 4. 24

For Q. 61 to 63

आकृती पाहून उत्तरे द्या.

Study the diagram and answer the following.

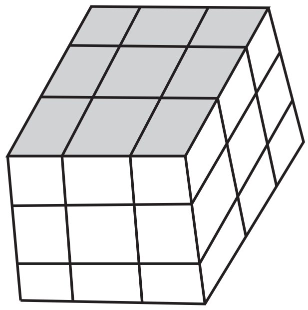

प्र. 61 किती घनाकृती एकाच बाजुने रंगविले आहेत ?

How many cubes will have on face painted?

1. 9 2. 18 3. 27 4. 6

प्र. 62 सर्व घनाकृती किती आहेत ?

How many cubes are formed in all?

1. 18 2. 12 3. 45 4. 27

प्र. 63 एकही बाजू न रंगविलेले घन किती ?

How many cubes will have no face painted at all?

1. 12 2. 67 3. 18 4. 27

For Q. 64 to 66

सदाशिव आपल्या मित्राला सांगत होता माझ्याकडे आंबा वगळता 65 झाडे आहेत. नारळ वगळता 75 झाडे आहेत. केळी वगळता 89 झाडे आहेत. सफरचंद वगळता 71 झाडे आहेत. या माहितीवरून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

Sadashiv has some trees on his field. One day he told his friend that he counted his trees and he noticed that there are 65 trees except Mango 75 trees except Coconut. 89 trees except Bananas 71 trees except Apples. Find out the answers of the following questions?

प्र. 64 आंबा या झाडांची संख्या किती ?

How many trees of mango are there?

1. 25 2. 11 3. 29 4. 35

प्र. 65 केळी या झाडांची संख्या किती ?

How many trees of bananas are there?

1. 29 2. 35 3. 11 4. 25

प्र. 66 सफरचंदाच्या झाडांची संख्या नारळापेक्षा कितीने जास्त किंवा कमी आहे ?

How many trees of Apple is more than or less than coconut trees?

1. 11 ने कमी [Less by 11] 2. 29 ने जास्त [More by 29]

3. 25 ने कमी [Less by 25] 4. 4 ने जास्त [More by 4]

For Q. 67 to 69

खाली दिलेल्या आकृतीत क्रिकेट आवडणारे खेळाडू वर्तुळाने, खो–खो खेळणारे खेळाडू त्रिकोणाने व हॉकी खेळणारे खेळाडू चौकोनाने दाखविले आहेत तर पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

In a following figure players from a circle who liked Cricket. Kho-Kho and hockey are shown respectively by triangles and square. Numbers written in different sections of diagram indicate the number of players belonging a particular. Observe a figure and answer the following questions.

प्र. 67 किती खेळाडूंना क्रिकेट आवडते?

How many players like Cricket?

1. 12 2. 40 3. 22 4. 39

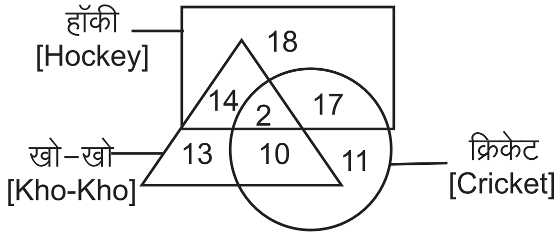

प्र. 68 किती खेळाडूंना तिनही खेळ आवडतात?

How many players like all three game Cricket, Hockey, Kho-Kho?

1. 14 2. 17 3. 43 4. 2

प्र. 69 किती खेळाडूंना फक्त दोन खेळ आवडतात?

How many players like only any two game?

1. 43 2. 41 3. 39 4. 42

प्र. 70 योग्य पर्याय शोधून आकृती पूर्ण करा.

Complete the figure with correct alternatives.

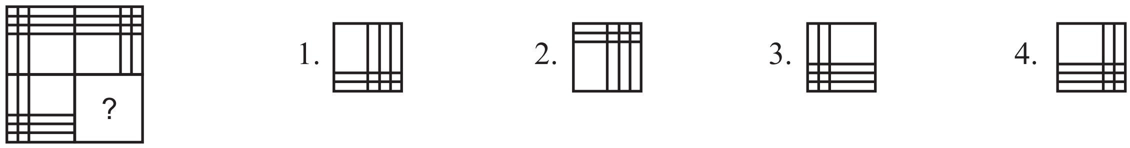

प्र. 71 सिद्धार्थ आग्नेयकडे 7 km गेला. नंतर तो पश्चिमेकडे 14 km गेला. तेथून तो वायव्येकडे 7 km गेला आणि शेवटी तो पूर्वेकडे 4 km गेला आणि थांबला. तर तो निघालेल्या ठिकाणापासून किती दूर असेल?

Siddharth moves towards South-east a distance of 7 km. Then he moves towards West and travels a distance of 14 km. From here he moves towards North-west of distance 7 km and finally he moves a distance of 4 km towards East and stood at the point. How far is the starting point from where he stood?

1. 17 2. 18 3. 7 4. 10

प्र. 72 ठीक 3:25 वाजता आरशात किती वाजलेले दिसतील?

What time will be shown in a mirror when a clock shows 3:25 O'clock?

1. 3:25 2. 8:35 3. 7:35 4. 9:40

प्र. 73 शेजारील आकृतीत किती त्रिकोण आहेत?

How many triangle are there?

1. 12 2. 18 3. 20 4. 27

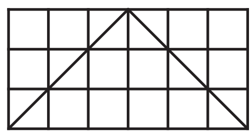

प्र. 74 रिकाम्या चौकटीतील योग्य उत्तर शोधा.

Find the missing letter?

1. 120 2. 56

3. 51 4. 12

6	15	20
8	4	5
3	5	20
51	65	?

प्र. 75 प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता पर्याय येईल ते शोधा?

Which would replace the question mark?

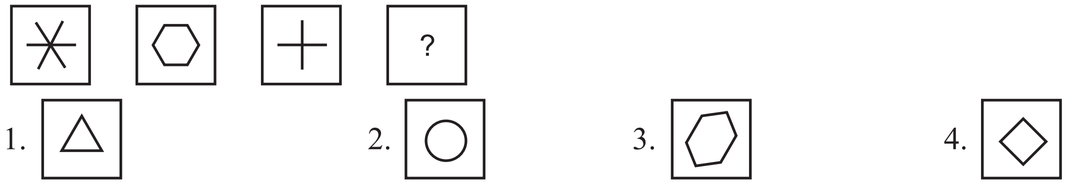

****

(या प्रश्नपत्रिकेची उत्तर सुची (Answer Key) ६/७ दिवसात **www.drcvramanexam.in** या वेबसाईटवर उपलब्ध होईल)